

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

RHESTR CYDNABYDDIAETH ARIANNOL I'R AELODAU

BLWYDDYN FWRDEISTREFOL 2025/26

**(o 16 Mai 2025 ymlaen; fel y cymeradwywyd gan y Cyngor 20 Mawrth 2025;
diweddarwyd 13 Awst 2025)**

Mae'r Cynllun hwn yn cael ei greu o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 mewn perthynas â Rheoliadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (IRPW) sy'n ymwneud â'r taliadau a wneir i aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdodau lleol.

1. Cyflog Sylfaenol

- 1.1 Bydd Cyflog Sylfaenol yn cael ei dalu i bob Aelod etholedig o'r Awdurdod.
- 1.2 Yn unol â'r Rheoliadau, bydd cyfradd y Cyflog Sylfaenol yn cael ei hadolygu bob blwyddyn fel y pennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.
- 1.3 Lle mae cyfnod swydd Aelod yn dechrau neu'n gorffen, heblaw am ar ddechrau neu ddiwedd blwyddyn, bydd ei hawl ef/hi i gael y Cyflog Sylfaenol ar sail pro-rata.
- 1.4 Nid oes mwy nag un Cyflog Sylfaenol yn daladwy i Aelod o'r Awdurdod.

2. Uwch Gyflogau a Chyflogau Dinesig

- 2.1 Bydd Aelodau mewn swyddi penodol yn cael Uwch Gyflog fel y nodir yn **Atodlen 1**.
- 2.2 Yn unol â'r Rheoliadau, bydd cyfraddau'r Uwch Gyflogau a Chyflogau Dinesig yn cael eu hadolygu'n flynyddol fel y pennir gan Adroddiad Blynyddol neu Adroddiad Atodol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.
- 2.3 Dim ond un Uwch Gyflog neu Gyflog Dinesig sy'n daladwy i Aelod o'r Awdurdod.
- 2.4 Ni all Uwch Gyflog a Chyflog Dinesig gael eu talu i Aelod o'r Awdurdod.
- 2.5 Mae pob Uwch Gyflog a Chyflog Dinesig yn cynnwys y Cyflog Sylfaenol.
- 2.6 Ni chaiff Uwch Gyflog ei dalu i fwy na nifer yr aelodau a bennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol yn ei Adroddiad Blynyddol ac ni all fod yn fwy na hanner cant y cant o gyfanswm aelodaeth yr awdurdod, ac eithrio i gynnwys Deiliad Swydd dros dro sy'n derbyn Uwch Gyflog ac sy'n cyflenwi i'r teulu yn absenoldeb y deiliad swydd a benodwyd.
- 2.7 Caniateir i Aelodau o'r Cabinet 'rannu swydd'. Bydd pob "rhannwr" yn cael cyfran briodol o'r cyflog fel y nodir yn Atodlen 1. Serch hynny, ni ellir mynd y tu hwnt i'r uchafswm statudol ar gyfer cabinetau felly bydd y ddau rannwr swydd yn cyfrif tuag at yr uchafswm.

- 2.8 **Ni all** Aelod o'r Awdurdod sy'n derbyn Uwch Gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan unrhyw Awdurdod Parc Cenedlaethol (APC) neu Awdurdod Tân ac Achub (ATA) y mae ef / hi wedi cael ei enwebu iddynt.
- 2.9 Lle mae tymor Aelod sy'n derbyn Uwch Gyflog neu Gyflog Dinesig yn dechrau neu'n gorffen ar adeg wahanol i ddechrau neu ddiwedd y flwyddyn arferol, bydd ei hawl ef/hi i'r Cyflog yn un pro-rata.

3. Penderfyniad i Beidio â Derbyn y Lwfans

- 3.1 Gall Aelod, drwy hysbysiad ysgrifenedig a gyflwynir i Swyddog Priodol¹ yr awdurdod, ddewis, yn bersonol, i beidio â derbyn unrhyw ran o'i hawl i unrhyw gyflog, lwfans neu ffi sy'n daladwy o dan y Cynllun hwn o'r dyddiad a nodir yn yr hysbysiad.

4. Atal Aelod

- 4.1 Pan fydd Aelod o'r Awdurdod yn cael ei atal, yn llwyr neu'n rhannol, o'i gyfrifoldebau neu ddyletswyddau fel Aelod o'r Awdurdod yn unol â Rhan III Deddf Llywodraeth Leol 2000 (Ymddygiad Aelodau), neu reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf, bydd rhan o'r Cyflog Sylfaenol sy'n daladwy iddo/iddi mewn perthynas â'r cyfnod y mae ef neu hi wedi cael ei atal/ei hatal yn cael ei ymatal gan yr Awdurdod (Adran 155 (1) y Mesur).
- 4.2 Pan fydd Aelod sy'n derbyn Uwch Gyflog yn cael ei atal, yn llwyr neu'n rhannol, rhag bod yn Aelod o'r Awdurdod yn unol â Rhan III Deddf Llywodraeth Leol 2000 (Ymddygiad Aelodau), neu reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf, rhaid i'r Awdurdod beidio â gwneud taliadau Uwch Gyflog i'r Aelod drwy gydol cyfnod yr atal (Adran 155 (1) y Mesur). Os yw'r atal rhannol yn ymwneud ag elfen gyfrifoldeb benodol y taliad yn unig, gall yr aelod gadw'r Cyflog Sylfaenol.

5. Ad-dalu cyflogau, lwfansau neu ffioedd

- 5.1 Pan fydd taliad unrhyw gyflog, lwfans neu ffi wedi cael ei wneud i Aelod o'r Awdurdod neu i Aelod Cyfetholedig mewn perthynas ag unrhyw gyfnod pan fydd yr Aelod dan sylw:
- (a) wedi'i atal/hatal neu wedi'i atal/hatal yn rhannol o ddyletswyddau neu gyfrifoldebau'r Aelod / Aelod Cyfetholedig yn unol â Rhan 3 Deddf 2000 neu reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf honno;
 - (b) wedi rhoi'r gorau i fod yn Aelod neu Aelod Cyfetholedig o'r Awdurdod; neu
 - (c) mewn unrhyw ffordd arall heb yr hawl i dderbyn cyflog, lwfans neu ffi mewn perthynas â'r cyfnod hwnnw,

bydd yr Awdurdod yn ei wneud yn ofynnol bod y cyfryw ran o'r lwfans sy'n ymwneud ag unrhyw gyfnod o'r fath yn cael ei ad-dalu.

¹ Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd

6. Taliadau

- 6.1 Bydd taliadau'r holl lwfansau yn cael eu gwneud trwy *gredyd banc uniongyrchol* mewn rhandaliadau o un rhan o ddeuddeg o hawl blyneddol yr Aelod ar y diwrnod gwaith olaf bob mis.
- 6.2 Pan fydd y taliad wedi arwain at Aelod yn derbyn mwy na'i hawl ef/hi i gyflogau, lwfansau neu ffioedd, bydd yr Awdurdod yn gofyn bod y rhan honno sy'n ordaliad yn cael ei had-dalu.
- 6.3 Mae'r holl daliadau yn ddarostyngedig i'r didyniadau treth ac Yswiriant Gwladol priodol.

7. Cyfraniad tuag at Costau Gofal a Chymorth Personol

- 7.1 Dylai aelodau, gan gynnwys aelodau cyfetholedig, gael yr hawl i ad-daliad o'u costau gofal, ar gyfer gweithgareddau y mae'r cyngor unigol wedi'u dynodi'n fusnes swyddogol neu'n ddyletswydd gymeradwy a allai gynnwys amser priodol a rhesymol ar gyfer paratoi a theithio. Mater i'r awdurdodau unigol yw penderfynu ar drefniadau penodol i roi hyn ar waith; rhaid i bob awdurdod sicrhau bod unrhyw daliadau a wneir â chysylltiad priodol â busnes swyddogol neu ddyletswydd gymeradwy.
- 7.2 Rhaid i'r cyfraniad fod am y **costau ychwanegol** a ysgwyddwyd gan yr Aelodau i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau cymeradwy.
- 7.3 Gellir gwneud hawliad mewn perthynas â dibynnydd o dan 16 mlwydd oed neu berson ifanc dan oed neu oedolyn sydd fel arfer yn byw gyda'r aelod fel rhan o'i deulu ac na ellir ei adael heb oruchwyliaeth.
- 7.4 Gellir hawlio ad-daliad pan am gofal neu gymorth yr Aelod eu hyn ble nad yw'r cymorth a/neu gost unrhyw anghenion ychwanegol ar gael gan yr awdurdod, neu pan nad yw'r awdurdod yn talu'n uniongyrchol amdanynt (megis Mynediad i Waith, Taliadau Personol, yswiriant).
- 7.5 Gellir hawlio cyfraniadau ar gyfer gofal ffurfiol neu anffurfiol fel a ganlyn:
 - Costau gofal ffurfiol (wedi cofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru) i'w talu yn unol â thystiolaeth.
 - Costau gofal anffurfiol (heb gofrestru) i'w talu hyd at gyfradd uchaf sy'n gyfwerth â Chyflog Byw Gwirioneddol y DU ar yr adeg pan aethpwyd i'r costau.

Ni ellir talu costau gofal i rywun sy'n rhan o aelwyd yr aelod.

- 7.6 Dylid gwneud yr holl hawliadau am gyfraniad tuag at costau gofal a chymorth personol yn ysgrifenedig i'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd gan roi manylion yr amserau, y dyddiadau a'r rhesymau dros hawlio. Mae'n ofynnol i gyflwyno derbynebaw ar gyfer trefniadau gofal ffurfiol ac anffurfiol.

8. Absenoldeb Teuluol

- 8.1 Mae gan Aelodau hawl o dan ddarpariaethau'r Rheoliadau Absenoldeb Teuluol ar gyfer Aelodau Awdurdodau Lleol (Cymru) 2013 i gyfnod o absenoldeb teuluol, lle os ydynt yn bodloni'r amodau a ragnodir, y mae ganddynt hawl i fod yn absennol o gyfarfodydd yr awdurdod.
- 8.2 Mae Absenoldeb Teuluol yn cynnwys absenoldebau mamolaeth, newydd-anedig, mabwysiadu ac absenoldeb rhiant o fusnes swyddogol.
- 8.3 Wrth gymryd absenoldeb teuluol mae gan Aelodau'r hawl i gadw cyflog sylfaenol beth bynnag yw eu cofnod presenoldeb yn union cyn cychwyn yr absenoldeb teuluol.
- 8.4 Petai deiliad uwch gyflog yn gymwys i gael absenoldeb teuluol bydd yn gallu parhau i dderbyn ei uwch gyflog drwy gydol yr absenoldeb.
- 8.5 Os bydd yr awdurdod yn cytuno ei bod yn angenrheidiol i benodi eilydd i ddirprwyo yn ystod absenoldeb teuluol y deiliad ar uwch gyflog, bydd yr Aelod sy'n dirprwyo yn gymwys i dderbyn uwch gyflog hefyd os yw'r awdurdod yn penderfynu felly.
- 8.6 Os bydd y taliad i'r eilydd a benodir yn achosi i'r awdurdod gael mwy na'r nifer uchaf o Uwch Gyflogau a bennwyd ar ei gyfer, bydd hyn yn cael ei ganiatáu am gyfnod penodiad yr eilydd.
- 8.7 Os bydd y Cyngor yn cytuno i benodi eilydd gyda thâl ar gyfer absenoldeb teuluol, rhaid hysbysu'r Panel o'r manylion o fewn 14 diwrnod o'r penderfyniad, gan gynnwys y swydd dan sylw a hyd y penodiad. Rhaid diwygio Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol i'r Aelodau hefyd i adlewyrchu goblygiadau'r absenoldeb teuluol.

9. Absenoldeb Salwch Rhai sydd ar Uwch Gyflogau

- 9.1 Mae'r Rheoliadau Absenoldeb Teuluol (a gymeradwywyd gan y Cynulliad Cenedlaethol yn 2014) yn benodol iawn mewn perthynas â hawliau, ac ar gael i aelodau etholedig prif gynghorau'n unig. Nid yw absenoldeb oherwydd afiechyd wedi'i gynnwys.
- 9.2 Mae'r Panel wedi ystyried pryderon a godwyd ynghylch y trefniadau o'u cymharu â rhai absenoldeb teuluol ac felly mae wedi diwygio'r Fframwaith i ddarparu trefniadau penodol ar gyfer salwch hirdymor fel y nodir isod:
 - a) Diffinnir salwch hirdymor fel absenoldeb ardystiedig o dros 4 wythnos.
 - b) Y cyfnod absenoldeb salwch hiraf a ganiateir o fewn y cynigion hyn yw 26 wythnos neu nes bod cyfnod mewn swydd yr unigolyn yn dod i ben, pa un bynnag a ddaw gyntaf (ond os caiff yr unigolyn ei ail-benodi, bydd unrhyw gyfnod sy'n weddill o'r 26 wythnos yn cael ei gynnwys).
 - c) O fewn y paramedrau hyn, gall rhywun sydd ar gyflog uwch sydd ar absenoldeb salwch hirdymor, yn ôl disgrisiwn yr awdurdod, barhau i dderbyn tâl am y swydd.

- d) Yr awdurdod fydd yn penderfynu p'un ai i benodi eilydd ai peidio, ond bydd yr eilydd yn gymwys i dderbyn y cyflog uwch priodol ar gyfer y swydd.
- e) Os bydd cyflog yr eilydd yn golygu bod yr awdurdod yn talu mwy o uwch gyflogau na'r hyn a ganiateir ar gyfer yr awdurdod hwnnw yn yr Adroddiad Blynyddol, caniateir ychwanegiad dros gyfnod talu'r eilydd.
- f) Pan fydd awdurdod yn cytuno i gael eilydd gyda thâl, rhaid hysbysu'r Panel o'r manylion o fewn 14 diwrnod o'r penderfyniad, gan gynnwys y swydd dan sylw ac amcangyfrif o hyd penodiad yr eilydd. Rhaid diwygio Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol yr awdurdod fel y bo angen hefyd.
- g) Nid yw hyn yn berthnasol i aelodau etholedig prif gynghorau nad ydynt ar uwch gyflogau, am eu bod yn parhau i dderbyn cyflog sylfaenol am o leiaf chwe mis, p'un ai ydyn nhw'n mynychu ai peidio, ac mae unrhyw estyniad y tu hwnt i'r cyfnod hwnnw'n fater ar gyfer yr awdurdod.

9.3 Nid yw'r trefniant hwn yn berthnasol i aelodau cyfetholedig.

9.4 Mae'r Rheoliadau Absenoldeb Teuluol yn berthnasol i aelodau etholedig mewn achosion o absenoldeb mamolaeth, absenoldeb newydd-anedig, absenoldeb mabwysiadu ac absenoldeb rhiant, o fusnes swyddogol (gweler uchod).

10. Gwasanaeth Cwnsela

10.1 Gall yr Aelodau ddefnyddio Gwasanaeth Cwnsela'r Cyngor. Mae'r gwasanaeth yn gyfrinachol ac ni chedwir cofnodion ynglŷn â'r sawl sydd wedi cysylltu â'r gwasanaeth ac nid oes cyfyngiad ar y gefnogaeth y gellir ei derbyn.

10.2 Ymhlith y cymorth arall sydd ar gael i'r Aelodau mae cyngor ar ddyledion, cyngor am ddim a diduedd ar reoli arian, cymorth ymarferol i unrhyw un a allai fod mewn perthynas ymosodol a llwyfan rheoli ieuchyd.

11. Taliadau Aelodau Cyfetholedig

11.1 Rhaid i ffi ddyddiol Aelodau Cyfetholedig (gyda darpariaeth ar gyfer taliadau hanner diwrnod) gael ei thalu i aelodau cyfetholedig, ar yr amod eu bod yn Aelodau Cyfetholedig statudol gyda hawliau pleidleisio.

11.2 Bydd taliadau Aelodau Cyfetholedig yn cael eu capio ar uchafswm sy'n cyfateb i 10 diwrnod llawn y flwyddyn ar gyfer pob pwyllgor y gall unigolyn gael ei gyfethol iddo.

11.3 Mae'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd wedi'i ddynodi fel y "swyddog priodol" a bydd yn pennu amser paratoi, amser teithio a hyd y cyfarfod. Telir y ffi ar sail y penderfyniad hwn.

11.4 Gall y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd benderfynu ymlaen llaw a yw'r cyfarfod wedi'i raglennu ar gyfer diwrnod llawn, a thelir y ffi ar sail y penderfyniad hwn, hyd yn oed os bydd y cyfarfod yn dod i ben cyn bod pedair awr wedi mynd heibio.

- 11.5 Mae cyfarfod hanner diwrnod yn cael ei ddiffinio fel un hyd at 4 awr.
- 11.6 Mae cyfarfod diwrnod llawn yn cael ei ddiffinio fel un dros 4 awr.
- 11.7 Gall y taliadau fod ar gyfer cyfnodau mynychu cyfarfodydd priodol, digwyddiadau hyfforddi awdurdodedig, cynadleddau, a chwrdd â swyddogion ymlaen llaw.
- 11.8 Mae'r amser a dreulir yn paratoi ac yn teithio i/o gyfarfodydd yn cael ei ystyried wrth asesu lefel y ffi sy'n daladwy. Gellir ystyried yr amser paratoi a theithio hefyd felly wrth benderfynu a yw'r cyfnod dros 4 awr ai peidio.
- 11.9 Mae'r ffi ddyddiol a'r ffi hanner diwrnod ar gyfer Cadeiryddion y Pwyllgor Safonau a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, fel y'u pennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, yn cael eu nodi yn **Atodlen 1**.
- 11.10 Mae'r ffi ddyddiol a'r ffi hanner diwrnod ar gyfer Aelodau Cyfetholedig statudol eraill sydd â hawliau pleidleisio, fel y'u pennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, yn cael eu nodi yn **Atodlen 1**.

12. Lwfansau Teithio a Chynhaliaeth

12.1 Egwyddorion Cyffredinol

- 12.2 Gall Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig hawlio costau teithio wrth deithio ar fusnes yr Awdurdod ar gyfer 'dyletswyddau cymeradwy' fel y nodir yn **Atodlen 2**. Lle bo aelodau'n teithio ar fusnes yr Awdurdod, disgwylir iddynt deithio gan ddefnyddio'r dull mwyaf cost-effeithiol. Wrth asesu cost-effeithiolrwydd bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i amser teithio. Gall cais costau gan Aelod nad yw'n teithio gan ddefnyddio'r dull mwyaf cost-effeithiol gael ei leihau gan y swm priodol.
- 12.3 Os yw Cynghorydd yn bwriadu hawlio costau teithio a threuliau, rhaid i bresenoldeb wyneb yn wyneb mewn cynadleddau, seminarau, cyfarfodydd allanol a digwyddiadau hyfforddi tu allan i'r Sir, gysylltu â'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Democrataidd er mwyn sicrhau bod darpariaeth yn y gyllideb a bod angen mynychu'n bersonol.
- 12.4 Lle'n bosibl dylai Aelodau rannu cludiant.
- 12.5 Dylai'r pellter a hawlir am filltiroedd fod am y daith fyrraf resymol ar y ffordd o'r man ymadael hyd at y pwynt lle mae'r ddyletswydd yn digwydd, ac yn yr un modd o'r man lle y mae'r ddyletswydd yn digwydd i'r man dychwelyd.
- 12.6 Mae cyfraddau Lwfansau Teithio a Chynhaliaeth Aelodau wedi'u nodi yn **Atodlen 3** ac maent yn destun adolygiad blynyddol gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol.
- 12.7 Pan fydd Aelod yn cael ei atal/hatal yn llwyr neu'n rhannol o'i gyfrifoldebau/chyfrifoldebau neu ddyletswyddau fel Aelod o'r Awdurdod yn unol â Rhan III Deddf Llywodraeth Leol 2000 (Ymddygiad Aelodau), neu reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf, rhaid i unrhyw lwfansau teithio a chynhaliaeth sy'n daladwy iddo/iddi

mewn perthynas â'r cyfnod y mae ef neu hi yn cael ei atal/hatal gael eu hymatal gan yr Awdurdod.

13. Teithio mewn Cerbyd Personol

- 13.1 Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol wedi penderfynu mai'r cyfraddau teithio uchaf sy'n daladwy fydd y cyfraddau a nodir gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) ar gyfer y defnydd o geir preifat, beiciau modur a beiciau pedal yn ogystal â thâl ychwanegol am deithwyr eraill.
- 13.2 Mae'r cyfraddau milltired ar gyfer cerbydau preifat fel y'u pennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol wedi'u nodi yn **Atodlen 3**.
- 13.3 Pan fydd Aelod yn defnyddio ei g/cherbyd preifat ar gyfer dibenion dyletswydd gymeradwy, rhaid i'r cerbyd gael ei yswirio at ddefnydd busnes. Rhaid darparu prawf o yswiriant priodol i'r Awdurdod ar gais.

14. Teithio ar Gludiant Cyhoeddus

14.1 Taith Trên / Bws

Oni bai bod caniatâd arbennig wedi'i roi, bydd pob tocyn a brynir yn docyn ail-ddosbarth.

Bydd y Gwasanaethau Democrataidd yn prynu tocynnau bws a rheilffyrdd gofynnol i Aelodau cyn y teithiau. Yn yr achos annhebygol bod angen i Aelod brynu tocyn yn uniongyrchol, bydd y taliad yn cael ei ad-dalu ar ôl cyflwyno'r tocyn a ddefnyddiwyd a / neu dderbynneg.

14.2 Costau Tacsï

Bydd costau tacsï ond yn cael eu had-dalu lle mae eu defnydd wedi eu caniatáu ar gyfer achosion brys, lle nad oes cludiant cyhoeddus ar gael yn rhesymol, neu fod gan Aelod angen personol penodol. Bydd ad-daliad ar sail derbynneg yn unig.

14.3 Costau Teithio Eraill

Bydd hawl gan Aelodau i gael ad-daliad o ran ffioedd tollau, ffioedd parcio, garejis dros nos a chostau eraill sy'n gysylltiedig â theithio angenrheidiol. Bydd ad-daliad ar sail derbynneg yn unig.

15. Llety Dros Nos

- 15.1 Bydd aros dros nos yn cael ei ganiatáu lle mae busnes yr Awdurdod yn ymestyn i ddau ddiwrnod neu fwy yn unig, neu os yw'r lleoliad mor bell y byddai teithio'n gynnwys yn y bore neu'n hwyr y nos yn afresymol. Rhaid i bob arhosiad dros nos gael ei ganiatáu ymlaen llaw gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd.

- 15.2 Bydd llety dros nos yn cael ei archebu gan y Gwasanaethau Democrataidd. Lle bynnag y bo modd, bydd y llety dros nos yn cael ei ragdalau neu ei anfonebu.
- 15.3 Bydd llety dros nos a archebwyd yn uniongyrchol gan Aelod yn cael ei ganiatáu mewn achos o argyfwng yn unig. Bydd ad-dalu ond yn digwydd pan fydd derbynneb yn cael ei chyflwyno ac ystyrir bod y lefel yn rhesymol ac nad yw'n fwy na'r cyfraddau a nodir yn **Atodlen 3**.

16. Lwfans Cynhaliaeth

- 16.1 Mae'r gyfradd gynhaliaeth am ddiwrnod er mwyn cwrdd â chostau prydau bwyd a lluniaeth mewn cysylltiad â dyletswyddau cymeradwy (gan gynnwys brecwast pan nad yw'n cael ei ddarparu fel rhan o lety dros nos) yn cael ei nodi yn **Atodlen 3**. Mae'r gyfradd ddyddiol uchaf yn cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio ar gyfer unrhyw bryd sy'n berthnasol, ar yr amod fod cais o'r fath yn cael ei gefnogi gan dderbynneb/dderbynebau.
- 16.2 Nid oes darpariaeth ar gyfer hawlio cynhaliaeth o fewn y Sir.

17. Ceisiadau a Thaliadau

- 17.1 Rhaid i gais am lwfansau teithio a chynhaliaeth gael ei wneud yn ysgrifenedig o fewn un mis i ddiwedd y mis calendr y mae'r cais yn perthyn iddo a rhaid anfon y derbynebau perthnasol.
- 17.2 Cyflwynir ceisiadau drwy'r system Hunan-wasanaeth Ceri.
- 17.3 Bydd lwfansau yn cael eu talu gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd drwy *gredyd banc uniongyrchol*.
- 17.4 Ni fydd lwfansau'n cael eu talu ar gyfer hawliadau a wneir tri mis (92 diwrnod) ar ôl i'r dyddiad y mae'r hawl i'r lwfans yn perthyn iddo.

18. Lwfans Cymorth i Aelodau

- 18.1 Bydd lwfans o £10 y mis y gellir optio i mewn iddo ar gael i Aelodau i dalu am gostau ffôn, band eang a phostio.
- 18.2 Gall Aelod, drwy hysbysiad ysgrifenedig a gyflwynir i Swyddog Priodol² yr awdurdod, optio i mewn i'r Lwfans Cymorth i Aelodau, o'r dyddiad a nodir yn yr hysbysiad.

19. Pensiynau

- 19.1 Bydd yr Awdurdod yn galluogi ei aelodau sy'n gymwys i ymuno â Chynllun Pensiwn y Llywodraeth Leol.

² Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd

20. Cefnogi gwaith yr Aelodau

- 20.1 Bydd yr Aelodau yn derbyn offer TGCh a chyfeiriad e-bost gan y Cyngor er mwyn cyflawni eu dyletswyddau wyneb yn wyneb neu o bell.
- 20.2 Bydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn adolygu lefel y cymorth a roddir i Aelodau i gyflawni eu dyletswyddau yn rheolaidd.

21. Cydymffurfio

- 21.1 Yn unol â'r Rheoliadau, rhaid i'r Awdurdod gydymffurfio â gofynion y Panel mewn perthynas â monitro a chyhoeddi taliadau a wnaed i aelodau ac aelodau cyfetholedig fel y nodir yn **Atodlen 4**.

Atgoffir yr Aelodau bod ceisiadau am dreuliau yn destun archwilio mewnol ac allanol.

ATODLEN 1

RHESTR CYDNABYDDIAETH ARIANNOL 2025/2026

AELODAU SYDD Â'R HAWL I GYFLOG SYLFAENOL	SWM BLYNYDDOL YR CYFLOG SYLFAENOL
Aelodau etholedig canlynol yr awdurdod a enwir: 1. Cynghorydd Euros Davies 2. Cynghorydd Gethin Davies 3. Cynghorydd Meirion Davies 4. Cynghorydd Rhodri Davies 5. Cynghorydd Amanda Edwards 6. Cynghorydd Endaf Edwards 7. Cynghorydd Eryl Evans 8. Cynghorydd Gwyn Wigley Evans 9. Cynghorydd Raymond Evans 10. Cynghorydd Keith Henson 11. Cynghorydd Hugh Hughes 12. Cynghorydd Gareth Lewis 13. Cynghorydd Maldwyn Lewis 14. Cynghorydd Gareth Lloyd 15. Cynghorydd Sian Maehrlein 16. Cynghorydd Caryl Roberts 17. Cynghorydd John Roberts 18. Cynghorydd Mark Strong 19. Cynghorydd Carl Worrall	£19,771

	HAWL I UWCH GYFLOGAU (yn cynnwys cyflog sylfaenol)		SWM BLYNYDDOL YR UWCH GYFLOG	BAND
	RÔL	AELOD		
1.	Arweinydd	Cynghorydd Bryan Davies	£63,020	1
2.	Dirprwy Arweinydd	Cynghorydd Alun Williams	£44,114	1
3.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Shelley Childs	£37,812	2
4.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Catrin M.S. Davies	£37,812	2
5.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Clive Davies	£37,812	2
6.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Gareth Davies	£37,812	2
7.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Wyn Thomas	£37,812	2

	HAWL I UWCH GYFLOGAU (yn cynnwys cyflog sylfaenol)		SWM BLYNYDDOL YR UWCH GYFLOG	BAND
	RÔL	AELOD		
8.	Aelod Cabinet	Cynghorydd Matthew Vaux	£37,812	2
9.	Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol	Cynghorydd Elaine Evans	£29,657	3
10.	Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach	Cynghorydd Ceris Jones	£29,657	3
11.	Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu	Cynghorydd Chris James	£29,657	3
12.	Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus	Cynghorydd Marc Davies	£29,657	3
13.	Cadeirydd y Pwyllgor Cydlynw Trosolwg a Chraffu	Cynghorydd Wyn Evans	£29,657	3
14.	Cadeirydd y Pwyllgor Rheoli Datblygu	Cynghorydd Ifan Davies	£29,657	3
15.	Cadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu	Cynghorydd Gwyn James	£29,657	3
16.	Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd	Cynghorydd Elizabeth Evans	£29,657	3
17.	Arweinydd Grŵp yr Wrthblaid Fwyaf	Cynghorydd Rhodri Evans	£29,657	4
Gall uchafswm o 17 o uwch gyflogau gael eu talu ar gyfer Cyngor Sir Ceredigion ac nid yw hyn wedi'i dorri.				

HAWL I GYFLOGAU DINESIG		SWM BLYNYDDOL Y CYFLOG DINESIG
RÔL	AELOD	
Arweinydd Dinesig (Cadeirydd y Cyngor)	Cynghorydd Ann Bowen Morgan	£29,657
Dirprwy Arweinydd Dinesig (Is-gadeirydd y Cyngor)	Cynghorydd John Roberts	£23,726

HAWL FEL AELODAU CYFETHOLEDIG STATUDOL		SWM LWFANS AELOD CYFETHOLEDIG
RÔL	AELOD	
Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Caryl Davies	£268 (4 awr a mwy) £134 (hyd at 4 awr) (£33.50 yr awr)
Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio	Alan Davies	£268 (4 awr a mwy) £134 (hyd at 4 awr) (£33.50 yr awr)
Aelodau Cyffredin - Pwyllgor Safonau - Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu - Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.	<u>Safonau:</u> Alan Davies Carol Edwards Llinos James Gail Storr <u>Craffu</u> Nia Wyn Evans Sian Jones <u>Llywodraethu ac Archwilio</u> Andrew Blackmore Caroline Whitby	£210 (4 awr a mwy) £105 (hyd at 4 awr) (£26.25 yr awr)
Cynghorwyr Cymuned a Thref sy'n eistedd ar y Pwyllgor Safonau	Cynghorydd Delyth James Cynghorydd Elen Page	£238 (4 awr a mwy) £119 (hyd at 4 awr) (£29.75 yr awr)

AELODAU SY’N GYMWYS I DDERBYN CYFRANIAD TUAG AT COSTAU GOFAL NEU CHYMORTH PERSONOL

Pob Aelod

Rhaid i ofalwyr gyflwyno derbynebaw gyda phob hawliad.

- Costau gofal ffurfiol (wedi cofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru) i’w talu yn unol â thystiolaeth.
- Costau gofal anffurfiol (heb gofrestru) i’w talu hyd at gyfradd uchaf sy’n gyfwerth â Chyflog Byw Gwirioneddol y DU ar yr adeg pan aethpwyd i’r costau.

Ni ellir talu costau gofal i rywun sy’n rhan o aelwyd yr aelod.

ATODLEN 2

Mae gan aelodau, gan gynnwys aelodau cyfetholedig, hawl i hawlio ad-daliad ar gyfer costau teithio, ar gyfer gweithgareddau sydd wedi'u dynodi'n fusnes swyddogol neu'n ddyletswydd gymeradwy gan Gyngor Sir Ceredigion. Yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, gall aelodau fynychu holl gyfarfodydd swyddogol y Cyngor o bell neu wyneb yn wyneb.

Oni bai y gofynnir yn benodol iddynt fod yn bresennol wyneb yn wyneb, disgwylir i aelodau fynychu o bell, gan gyfrannu at y manteision economaidd a'r manteision amgylcheddol i'r Cyngor.

Mae Aelodau, gan gynnwys aelodau cyfetholedig, hefyd yn gymwys i hawlio tuag at y costau angenrheidiol ar gyfer gofalu am blant ac oedolion dibynnol ac ar gyfer anghenion cymorth personol, yn unol â manylebau Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, fel y'i mabwysiadwyd gan Gyngor Sir Ceredigion. Rhaid i hyn fod ar gyfer y **costau ychwanegol** a ysgwyddir gan aelodau i'w galluogi i gyflawni busnes swyddogol neu ddyletswyddau cymeradwy, ar ôl iddynt gyflwyno derbynebau gan y darparwr gofal.

Dyletswyddau cymeradwy:

Dylai cynghorwyr gysylltu â Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Democrataidd os ydynt yn bwriadu hawlio costau teithio a threuliau ar gyfer presenoldeb wyneb yn wyneb mewn cynadleddau, seminarau, cyfarfodydd y tu allan i'r sir a digwyddiadau hyfforddi, er mwyn sicrhau bod darpariaeth yn y gyllideb a bod angen presenoldeb wyneb yn wyneb.

- bod yn bresennol mewn cyfarfod o'r Awdurdod neu unrhyw bwyllgor o'r Awdurdod neu unrhyw gorff y mae'r Awdurdod yn gwneud penodiadau neu enwebiadau iddo neu unrhyw bwyllgor o'r fath gorff;
- bod yn bresennol mewn cyfarfod o unrhyw gymdeithas o awdurdodau y mae'r Awdurdod yn aelod ohoni;
- bod yn bresennol mewn unrhyw gyfarfod arall y mae ei gynnal wedi cael ei awdurdodi gan yr Awdurdod neu gan bwyllgor o'r Awdurdod neu gan bwyllgor ar y cyd o'r Awdurdod ac un neu fwy o Awdurdodau eraill;
- dyletswydd a ymglymerir at y diben o gyflawni swyddogaethau'r Cabinet neu mewn cysylltiad â'u cyflawni;
- bod yn bresennol mewn unrhyw ddigwyddiad hyfforddi neu ddatblygu a gymeradwywyd gan yr Awdurdod neu ei Gabinet;
- unrhyw ddyletswydd arall a gymeradwywyd gan yr Awdurdod, neu unrhyw ddyletswydd o ddosbarth a gymeradwywyd felly, a ymglymerir at y diben o gyflawni neu mewn cysylltiad â chyflawni swyddogaethau'r Awdurdod neu unrhyw un o'i bwyllgorau;
- mynychu cynadleddau, seminarau a chyfarfodydd eraill y mae Aelodau wedi'u hawdurdodi i'w mynychu;

- mynychu cyfarfodydd fforymau ymgynghori, partneriaethau, paneli neu weithgorau;
- mynychu cyfarfodydd cyrff allanol y mae Aelodau wedi'u hawdurdodi i'w mynychu, neu pan na ellir eu cynnal o bell;
- mynychu cyfarfodydd dilys gyda swyddogion y Cyngor a chyrff eraill er mwyn cyflawni'u swyddogaethau fel aelodau;
- aelodau anweithredol i fynychu cyfarfodydd y Cabinet trwy wahoddiad, neu fel arsylwyr, pan na allant fod yn bresennol o bell.

Sylwer: Ni chaiff yr Aelodau hawlio costau teithio, costau cynhaliaeth na chostau sy'n ymwneud â pharcio ceir pan fyddant yn ymgymryd â dyletswyddau etholaethol.

ATODLEN 3

Cyfraddau Milltired

Cerbydau modur o bob maint Hyd at 10,000 milltir Dros 10,000 milltir	45 ceiniog y filltir 25 ceiniog y filltir
Beiciau modur preifat Beiciau pedal	24 ceiniog y filltir 20 ceiniog y filltir
Tâl ychwanegol am deithwyr eraill h.y. am bob teithiwr sydd ar fusnes yr awdurdod	5 ceiniog y filltir

Lwfans Cynhaliaeth

Uchafswm y gyfradd gynhaliaeth am ddiwrnod yw £28 ac mae'n cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio ar gyfer unrhyw bryd bwyd, os yw'n berthnasol, ar yr amod ei fod yn cael ei gefnogi gan dderbynebau (gan gynnwys brecwast os nad yw hwnnw wedi'i gynnwys yn y tâl dros nos).

Yr uchafsymiau ar gyfer y lwfansau cynhaliaeth yw:

Uchafsymiau'r Lwfansau Cynhaliaeth Nid yw hyn ond yn berthnasol i gyfarfodydd, ac ati, a gynhelir y tu allan i Geredigion	
Brecwast: am absenoldeb o 4 awr neu fwy cyn 11.00am a phan na ddarperir brecwast yn rhan o lety dros nos	£6.30
Cinio: am absenoldeb o 4 awr neu fwy sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 12.00 canol dydd a 2.00pm	£8.65
Te: am absenoldeb o 4 awr neu fwy sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 3.00pm a 6.00pm	£3.45
Swper: am absenoldeb o 4 awr neu fwy sy'n dod i ben ar ôl 7.00pm	£11.55
YN AMODOL ar uchafswm dyddiol o:	£28.00
Sylwer: • £28 y dydd yw'r uchafswm y gellir ei hawlio os arhosir dros nos (felly os na arhosir dros nos, byddai'r uchafswm yn llai na £28); • Os bydd y Cynghorydd wedi aros dros nos a bod y llety'n cynnwys brecwast, ni ddylai'r £28 gynnwys cost brecwast.	

Ni chaniateir ad-daliad ar gyfer diodydd alcoholig.

Ni ellir hawlio lwfansau cynhaliaeth ar gyfer dyletswyddau a wneir ar ran y Cyngor o fewn y Sir.

Llety dros nos

Uchafswm y lwfansau ar gyfer aros dros nos yw £200 ar gyfer Llundain a £95 ar gyfer mannau eraill (llety yn unig). Mae uchafswm o £30 ar gael ar gyfer aros dros nos gyda ffrindiau neu berthnasau tra ar ddyletswydd gymeradwy.

Lwfans Cymorth i Aelodau y gellir optio i mewn iddo

Gall yr Aelodau optio i mewn i dderbyn lwfans o £10 y mis i dalu am gostau ffôn, band eang a phostio.

Parcio Ceir

Gall yr Aelodau hawlio am y costau sy'n ymwneud â pharcio ceir ar yr amod eu bod yn cyflwyno derbynneb. Ni thelir y costau am barcio ceir os bydd y cais am ad-daliad yn cael ei wneud mwy na 3 mis (92 diwrnod) o'r diwrnod y talwyd y gost.

Rhaid i'r holl hawliadau, gan gynnwys derbynebau i'w cefnogi, gael eu cyflwyno o fewn 3 mis (92 diwrnod) i'r diwrnod y talwyd y gost.

ATODLEN 4

Cydymffurfio

- Bydd yr awdurdod yn trefnu i gyhoeddi, ar wefan y cyngor, y cyfanswm a dalwyd ganddo i bob Aelod ac aelod cyfetholedig o ran cyflogau, lwfansau, ffioedd ac ad-daliadau ddim hwyrach na 30 Medi yn dilyn diwedd y flwyddyn y mae'n ymwneud ag ef. Er budd tryloywder bydd hyn yn cynnwys cydnabyddiaeth yn sgil bob penodiad o ran gwasanaethau cyhoeddus a ddelir gan aelodau etholedig.
- Bydd yr awdurdod yn cyhoeddi, ar wefan y Cyngor, ddatganiad o gyfrifoldeb sylfaenol cynghorydd a disgrifiadau rôl ar gyfer deiliaid swyddi uwch gyflog, sy'n nodi'n glir y dyletswyddau disgwylidig.
- Bydd yr awdurdod yn cyhoeddi yn flynyddol, ar wefan y Cyngor, Restr o Gydnabyddiaeth Ariannol i'r Aelodau ddim hwyrach na 31 Gorffennaf yn y flwyddyn y mae'r Rhestr yn cyfeirio ati.
- Bydd yr awdurdod yn anfon copi o'r Rhestr i'r Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol ddim hwyrach na 31 Gorffennaf yn y flwyddyn y mae'r Rhestr yn cyfeirio ati.
- Bydd yr awdurdod yn cadw cofnodion o bresenoldeb Aelodau / aelodau cyfetholedig mewn cyfarfodydd o'r Cyngor, y Cabinet a Phwyllgorau ac yn cadw cofnodion o ddyletswyddau cymeradwy eraill y mae aelod / aelodau cyfetholedig yn cyflwyno cais am ad-daliad amdanynt.
- Bydd yr awdurdod yn trefnu i gyhoeddi'r adroddiadau blynyddol a baratoir gan yr aelodau ar wefan y Cyngor.
- Pan fydd yr awdurdod yn cytuno i dalu dirprwy am gyfnod absenoldeb teuluol, bydd yn rhoi gwybod i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol o fewn 14 diwrnod o'r penderfyniad gyda'r manylion gan gynnwys y swydd benodol a hyd y dirprwyad.
- Mae'r Cyngor wedi cadw o fewn yr uchafswm o Uwch Gyflogau (h.y. 17) a osodwyd ar ei gyfer.